

KELTAINEN KIRJASTO

AIVAN VIIME HETKELLÄ

Kertomuksia naisista ja miehistä

CLAIRE KEEGAN

KELTAINEN KIRJASTO

Claire Keegan:

Nämä pienet asiat (2021, suom. 2023)

Kasvatti (2010/2022, suom. 2024)

Aivan viime hetkellä (2023, suom. 2025)

CLAIRE KEEGAN

Aivan viime hetkellä

Kertomuksia naisista ja miehistä

Suomentanut

KRISTIINA RIKMAN

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Ensimmäinen painos

Suomentaja kiittää WSOY:n kirjallisuussäätiötä saamastaan tuesta.

”Aivan viime hetkellä” on julkaistu ensimmäisen kerran the *New Yorkerissa* (2022); ”Pitkä ja tuskallinen kuolema” on julkaistu ensimmäisen kerran *Walk The Blue Fieldsissä* (Black Cat, 2007), ”Antarktis” on julkaistu ensimmäisen kerran *Antarcticassa* (Grove Press, 1999)

”The Long And Painful Death”(Pitkä ja tuskallinen kuolema) reproduced with permission of Curtis Brown Ltd, London, on behalf of Claire Keegan. Copyright 2007 © Claire Keegan

”Antarctica” (Antarktis) reproduced with permission of Faber and Faber Ltd. and Curtis Brown Ltd, London, on behalf of Claire Keegan. Copyright 1999 © Claire Keegan

Katkelma runosta ”Aubade” teoksesta *The Complete Poems of Philip Larkin* by Philip Larkin, toim. Archie Burnett. Copyright © 2012 by The Estate of Philip Larkin. Reprinted by permission of Farrar, Straus and Giroux, and Faber and Faber Ltd. All Rights Reserved.

Englanninkielinen alkuteos *So Late in the Day: Stories of Women And Men* ilmestyi 2023 Isossa-Britanniassa.

Copyright © 2023 by Claire Keegan
Suomenkielinen laitos © Tammi ja Kristiina Rikman 2025
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-7069-2

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

Loretta Kinsellalle

Sisällys

Aivan viime hetkellä	11
Pitkä ja tuskallinen kuolema	51
Antarktis	81

*Vaatekaappi seisoo paikallaan
kuin se vääjäämätön, jota ei pääse pakoon
vaikka tahtois. Toisen on lähdettävä.*

PHILIP LARKIN: "AUBADE" (AAMUSOITTO)

Aivan viime hetkellä

1

Perjantaina, heinäkuun 29. päivänä, Dublinin sää oli ennusteen mukainen. Röyhkeä aurinko paistoi kaiken aamua Merrion Squarelle yltäen avoimen ikkunan eteen Cathalin kirjoituspöydälle, jonka ääressä hän istui. Sisään löyhähteli vastaleikatun nurmikon tuoksu ja tuulenpyörre kahisutti ikkunalaudalle kiivennyttä murattia. Kun varjo käväisi taivaalla, Cathal katsoi ulos: pääskyparvi kiiri korkealla taivaalla toverillisessa muodostelmassa. Alhaalla nurmikolla ihmiset ottivat aurinkoa; oli leikkiviä lapsia ja ylenpalttisina ryöpsähteleviä kukkapenkkejä; niin suuri osa elämästä soljui eteenpäin huolimatta ongelmien sekamelskasta ja tiedosta, että kaikki kuitenkin päättyy.

Päivä tuntui pitkältä jo nyt. Kun hän vilkaisi jälleen tietokoneen näytön yläreunaa, kello oli 14.27. Nyt hän toivoi että olisi käynyt ulkona lounaalla ja kävellyt kanavalle asti. Hän olisi voinut istua hetken penkillä ja katsella mykkiä joutsenia ja niiden poikasia, jotka napsivat leivänmuruja ja muuta joutavaa, jota ihmiset heittelivät niille veteen. Hän sulki työn alla olevan budjettitiedoston muistamatta tallentaa. Sitten melkein inhoa muistuttava tunne valtasi hänet, ja hän nousi ja meni käytävään, käveli miestenhoneeseen, jossa ei ollut ketään, ja avasi wc-kopin oven. Hän istui hetken pytyyn kannella katsellen ovea, johon ei ollut kirjoitettu eikä raaputettu mitään, ja odotti että olo huojentuisi. Sitten hän meni lavuaarille, loiskutti vettä kasvoilleen ja kuivasi sitten hitaasti naamansa ja kätensä automaattista purkautuvaan paperipyyhkeeseen.

Palatessaan pöytänsä ääreen hän pysähtyi matkalla kahville, painoi kahvikoneen americano-painiketta ja odotti että kahvi valui kuppiin.

Kahvi oli melkein valmista kun Cynthia, tili-toimiston värikkäästi pukeutunut nainen, tuli sisään nauraen kännykkä korvalla. Cathalin nähdessään hän pysähtyi ja lopetti puhelunsa.

”Mitä kuuluu?”

”Hyvää”, Cathal sanoi. ”Hyvin menee. Entäs itselläsi?”

”Hyvää vain.” Cynthia hymyili. ”Kiitos kysymästä.”

Cathal otti kahvinsa ja lähti ottamatta sokeria, jottei nainen ehtisi sanoa enempää.

Kun hän pääsi paikalleen ja vilkaisi tietokoneen kelloa, se näytti 14.54. Hän oli juuri avannut sulkemansa tiedoston, silmäillyt sen läpi ja pohti nyt korjauksia, jotka joutuisi tekemään uudelleen, kun pomo pysähtyi hänen kohdalleen.

Pomo oli pohjoisesta, reilut kymmenen vuotta Cathalia nuorempi mies, joka käytti muodikkaita pukuja ja pelasi viikonloppuisin squashia.

”Terve Cathal. Miten menee?”

”Hyvin”, Cathal sanoi. ”Kiitos kysymästä.”

”Kävithän haukkaamassa lounasta?”

”Joo”, Cathal sanoi. ”Kävin minä.”

Pomo katsoi häntä päästä varpaisiin, näki tavallisen paidan, solmion ja housut ja kiillottamatta jääneet kengät.

”Tiedät varmaan, ettei nyt ole mikään pakko jäädä töihin”, pomo sanoi. ”Yhtä hyvin voit ot-

taa ja lähteä.” Pomo punastui vienosti, ilmeisen nolostuneena käyttämästään ilmauksesta.

”Jospa minä vielä viimeistelen tämän budjetin”, Cathal sanoi. ”Tahtoisin saada sen pois käsistäni.”

”Mikäpä siinä”, pomo sanoi. ”Miten vain. Ota iisisti.”

Pomo lähti toimistoonsa ja Cathal kuuli miten ovi sulkeutui äänettömästi.

Kun hän katsoi ulos, taivas oli kirkas ja sininen. Hän hörppäsi kitkerää kahviaan ja katsoi uudestaan tiedostoa, jota ei ollut tallentanut. Sitä ei ollut helppo nähdä kirkkaassa auringonpaisteessa, joten hän vaihtoi fontin lihavoiduksi ja kallisti näyttöä. Hän yritti hetken keskittyä tekstiin, mutta luovutti ja käänsi huomionsa kirjeisiin, joiden sisältö tulisi olemaan vastaanottajan nimeä lukuun ottamatta identtinen.

Hyvä ----,

kiitoksia kuvaamataiteen apuraha-anomuksestanne. Valintaraati on nyt kokoontunut ja tehnyt päätöksensä. Viimeinen kierros oli äärettömän korkeatasoinen, ja meidän on pahoitel-

len ilmoitettava, että ette tällä kertaa tullut valituksi...

Viiden korvilla hän oli saanut suurimman osan hylkäyksistä tulostettua ja odotti käytävässä hissiä. Kun hän kuuli jonkun tulevan, hän työnsi porraskäytävän oven auki. Siellä ilma oli vielä kuumempaa ja haisi ummehtuneelta. Puolalainen tyttö, joka siivosi toimiston virastoajan jälkeen, nojasi kaiteeseen ja naputti tekstiviestiä. Cathal huomasi miten tyttö katsoi häntä, kun hän meni ohi, ja tunsu helpotusta päästesään alakertaan ja ulko-ovelle ja kadulle, missä oli meluisaa ja missä pitkä rivi kuumia autoja jonotti liikennevaloissa.

Hän riisui solmion ja tunnusteli matkakorttia takkinsa taskuista, povitaskussahan se oli, ja niin hän käveli Davenportiin odottamaan Arklow'n bussia. Jostain syystä hän ei ollut varma liikennöisikö bussi tänään, mutta pian se tuli Westland Row'ta pitkin ja pysähtyi ihan tavalliseen tapaan päästääkseen matkustajat sisään.

Melkein kaikki paikat olivat varattuja ja Cathalin oli istuttava käytäväpaikalle ylipainoi-

sen naisen viereen, joka teki tilaa siirtymällä lähemmäs ikkunaa.

”Eikö ollutkin hieno päivä”, nainen sanoi iloisesti.

”Joo”, Cathal sanoi.

”Sanovat että tätä saadaan jatkossakin”, nainen sanoi. ”Hienoa säätä.”

Cathal oli valinnut paikkansa huonosti, nainen oli selvästi puheliasta sorttia. Hän toivoi että toinen pitäisi suunsa kiinni – ja hätkähti ajatustaan.

”Sehän on hyvä tietää”, hän sanoi.

”Viedään lapsenlapset Brittasiin sunnuntaina uimaan”, nainen jatkoi. ”Jos ei nyt mennä, kesä karkaa käsistä. Aika rientää.”

Hän otti Polo-minttupötkön taskustaan ja tarjosi Cathalille, mutta tämä torjui tarjouksen.

”Entäs te?” nainen sanoi. ”Onkos teillä suunnitelmia pitkän viikonlopun varalle?”

”Aion vain ottaa rennosti”, Cathal sanoi yrittäen paimentaa keskustelun nurkkaan, josta se ei pääsisi pois.

Tavallisesti hän olisi ottanut esiin kännykkänsä tarkistaakseen viestit, mutta nyt hän ei ol-

lut valmis siihen – hän mietti mahtoiko kukaan olla valmis siihen mikä on vaikeaa tai tuskallista.

”Ja viedään heidät veljeni maitotilalle”, nainen jatkoi. ”Jotteivät vartu aikuisiksi luulemalla että maito tulee purkista. Eivätkö lapset olekin nykyään etuoikeutettuja?”

”Taitavatpa olla.”

”Onko teillä lapsia?”

Cathal pudisti päätään. ”Ei.”

”Saisitte olla tyytyväinen”, nainen sanoi. ”Lapset särkevät isän sydämen.”

Cathal ajatteli että nainen jatkaisi, mutta tämäpä kaivoikin kassistaan kirjan, *Nainen joka törmäili oviin*, ja käänteli pian keskittyneenä sivuja.

Liikenne oli vilkkaampaa kuin tavallisesti siihen aikaan päivästä, se suuntautui pois kaupungista ja N11-tietä pitkin, mutta kun oli ohitettu Bray ja päästy moottoritielelle, väylä vapautui. Cathal katseli puita ja ohi liukuvia niittyjä ja kauempana kohoavia metsäisiä rinteitä, joita hän katseli melkein päivittäin, mutta joille hän ei ollut koskaan kiivennyt. Nopeammin kuin hän oli odottanut, bussi kääntyi rampista Wicklow'n kaupunkiin ja sieltä etelään, jokseenkin aikataulussa.

Päivä oli ollut pitkästyttävä. Jack White's Innin pysäkillä raskaana oleva nainen vaappui käytävää pitkin ja istuutui vastapäätä Cathalia vapautuneelle paikalle. Cathal hengitti sisään naisen hajuveden tuoksua, kunnes tuli ajatelleeksi, että maassa on varmaan satoja jollei tuhansia naisia, jotka tuoksuvat samalta.

CLAIRE KEEGANIN teokset ovat kriitikoiden ylistämiä kansainvälisiä bestsellereitä, jotka on käännetty 30 kielelle. *Antarktis* voitti Rooney-palkinnon, *Walk the Blue Fields* sai Edge Hill Awardin. *Kasvatti* voitti Davy Byrnes Awardin, maailman arvokkaimman novellipalkinnon. *Nämä pienet asiat*, New York Timesin 2000-luvun paras kirja, oli Booker- ja Rathbones Folio Prize -ehdokkaana, ja se voitti sekä Orwell-palkinnon että Kerry-palkinnon. New Yorkerissa julkaistu *Aivan viime hetkellä* oli British Book Awards -ehdokkaana. Claire Keeganille on myönnetty Woman of the Year for Literature in Ireland -palkinto 2022, Author of the Year -palkinto 2023, Seamus Heaney Award for Arts and Letters 2024 ja Siegfried Lenz Award.

Hurjassa nosteessa olevan Claire Keeganin novellikokoelma kertoo teräviä, surullisia ja pelottavia tarinoita naisista, jotka haluavat kaiken, ja miehistä, jotka kaiken vievät.

”Keeganin teokset vaikuttavat kuin huume. Ne vievät mukanaan ja pysäyttävät ajan. Jokainen novelli on runsas kuin romaani, väkevä ja unohtumaton.”

SAN FRANCISCO CHRONICLE

Päälyksen kuva: Paula Pohli

